

Sygn. akt II KO 72/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **T. S.**

dotyczącej ewentualnego wznowienia postępowania z urzędu z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 kpk,

po zbadaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w dniu 30 marca 2015r.,

akt sprawy o odszkodowanie, zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 marca 2005r., sygn. akt II AKa [...]

p o s t a n o w i ł:

**nie wznowiać postępowania z urzędu, albowiem nie stwierdził,
aby ujawniło się którekolwiek z uchybień wymienionych w art.
439 § 1 kpk.**

UZASADNIENIE

W dniu 17 października 2014 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek T. S. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa [...] (w której Sąd Najwyższy oddalił kasację, jako oczywiście bezzasadną, za sygn. akt II KK 259/05). We własnoręcznie sporządzonym i podpisanym wniosku T.S. wskazała na szereg kwestii, które, jej zdaniem, powinny przesądzić o konieczności uwzględnienia wniosku, takich jak: nierozstrzygnięcie zagadnień prawnych o charakterze

podstawowym dla sprawy, błędne rozstrzygnięcie co do zastosowania środka zabezpieczającego, nieprawidłowe rozpoznanie wniesionej w sprawie kasacji, występujące, jej zdaniem, braki w dokumentacji zalegającej w aktach sprawy. Wnioskodawczyni, o ile odwoływała się do szeregu podstaw wznowienia postępowania karnego, o tyle nie wykazała, na czym in concreto miałyby polegać uchybienia Sądu odpowiadające tym podstawom.

Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Izby Karnej SN z dnia 21 października 2014 r. T. S. została wezwana do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata.

W dniu 29 października 2014 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek T. S. o przyznanie jej pełnomocnika z urzędu do sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania, który to pełnomocnik został następnie wyznaczony w osobie adw. R. D.

Po zbadaniu akt sprawy, działająca na podstawie substytucji udzielonej przez wyznaczonego pełnomocnika z urzędu adwokat M.S., przesłała, w dniu 7 stycznia 2015 r., do Sądu Najwyższego informację o braku podstaw do wznowienia postępowania wraz ze stosowną obszerną opinią prawną. W obszernej opinii pełnomocnik z urzędu przeanalizował akta sprawy pod kątem wszystkich przesłanek wznowienia postępowania, jak również bezwzględnych przyczyn odwoławczych, wykluczając zasadność składania tego rodzaju wniosku.

W zaistniałej sytuacji Przewodniczący Wydziału II Izby Karnej Sądu Najwyższego, zarządzeniem z dnia 12 stycznia 2015 r. wezwał T. S. do uzupełnienia, w terminie 7 dni, braku formalnego wniosku poprzez sporządzenie go i podpisanie przez adwokata ustanowionego z wyboru.

W dniu 23 stycznia 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny, własnoręczny wniosek T. S. o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o wyznaczenie kolejnego pełnomocnika z urzędu.

Zarządzeniem z dnia 28 stycznia 2015 r. Przewodniczący Wydziału II Izby Karnej SN odmówił, na podstawie art. 78 k.p.k. w zw. z art. 84 § 3 k.p.k. i art. 88

k.p.k., T. S. wyznaczenia kolejnego adwokata z urzędu w celu zbadania akt sprawy i ewentualnego sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie, jak również ponownie wezwał wnioskodawczynię do usunięcia, w terminie 7 dni, braku formalnego wniosku.

Wnioskodawczyni nie uzupełniła braku formalnego wniosku, jednakże skierowała do Sądu Najwyższego pismo, datowane na 2 lutego 2015 r., zatytułowane „wniosek o wznowienie postępowania z urzędu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści art. 545 § 2 k.p.k. wynika, iż wniosek o wznowienie postępowania objęty jest przymusem adwokacko – radcowskim, co oznacza, że jeżeli nie pochodzi on od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W niniejszej sprawie droga do sanowania braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania została wyczerpana albowiem wyznaczony z urzędu adwokat złożył opinię o braku podstaw do wznowienia postępowania, zaś wnioskodawczyni, wezwana do uzupełnienia braku formalnego wniosku poprzez sporządzenie go i podpisanie przez profesjonalnego pełnomocnika, nie uczyniła zadość temu obowiązkowi.

W tej konfiguracji procesowej Sąd Najwyższy nie może rozpoznawać zasadności wznowienia postępowania pod kątem innych przyczyn niż wymienione w art. 439 § 1 k.p.k., gdyż w pozostałym zakresie brak jest wniosku spełniającego wszystkie wymogi formalne. W tej części, Przewodniczący Wydziału II Izby Karnej Sądu Najwyższego zapewne wyda zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku, jako obarczonego wadami formalnymi, które nie zostały usunięte. Sąd Najwyższy natomiast, traktując pismo datowane na dzień 2 lutego 2015 r. (k. 59 akt SN), jako sygnał składany w trybie art. 9 § 2 k.p.k., zbadał sprawę z urzędu pod tym kątem, czy nie ujawniło się w niej któreś z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k.

Należy zauważyć, iż Sąd Najwyższy z urzędu kontroluje każdą rozpoznawaną sprawę pod kątem ewentualnego wystąpienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych stypizowanych w art. 439 § 1 k.p.k., których zaistnienie w sprawie skutkuje każdorazowo uchyleniem orzeczenia niezależnie od granic

zaskarżenia. Jak wynika z akt sprawy, była już ona badana pod tym kątem. W aktach sprawy figuruje postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2006 r., sygn. akt II KK 259/05, którym Sąd Najwyższy oddalił kasację w sprawie, jako oczywiście bezzasadną. Podkreślić należy, iż w wypadku dostrzeżenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wzmiankowany wyrok SN miałby charakter kasatoryjny, gdyż przyczynę tę Sąd ten byłby zobowiązany uwzględnić z urzędu, poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k.). Także i wyznaczony z urzędu pełnomocnik zbadał akta sprawy pod kątem występowania tego rodzaju przesłanek, czemu dał wyraz w opinii w przedmiocie braku podstaw wznowienia postępowania (k. 9-11 maszynopisu opinii, odpowiednio k. 34 – 36 akt SN).

Realizując ustawowy obowiązek, także i rozstrzygający obecnie skład Sądu Najwyższego skontrolował sprawę z urzędu, nie dostrzegając bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Po analizie akt sprawy, Sąd Najwyższy stwierdził, że przedmiotem niniejszej sprawy było odszkodowanie i zadośćuczynienie w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego, nie zaś kwestia odpowiedzialności karnej, sprawa została rozpoznana przez właściwy sąd w odpowiednim składzie, nie zachodziły także uchybienia związane z osobą samego wnioskodawcy i jego pełnomocnika, stanowiące tzw. bezwzględne powody uchylenia orzeczenia. Biorąc pod uwagę status wnioskującej i charakter postępowania, przepisy dotyczące tzw. obrony obligatoryjnej nie miały w sprawie zastosowania. Niemniej jednak podkreślić należy, iż wnioskodawczyni brała osobiście udział w postępowaniu i była należycie reprezentowana przez przyznanego jej pełnomocnika. W sprawie nie zachodzą zatem także i przesłanki z art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Najwyższy nie stwierdził zaistnienia powodów, w wypadku wystąpienia których konieczne byłoby wznowienie postępowania w sprawie z urzędu.

